

รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย

โครงการพัฒนาฐานข้อมูลการประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพในประเทศไทย

(Development of the National Database for Health Technology Assessment in Thailand)

การประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนและการประเมินความคุ้มค่าทางการแพทย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยผู้บริหารและบุคลากรทางการแพทย์ในการจัดสรรและกระจายทรัพยากรทางด้านสาธารณสุขซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ข้อมูลดังกล่าววันจะเพิ่มความสำคัญในระบบสาธารณสุขมากขึ้นเพราะค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เวชภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ชนิดใหม่ๆ ถูกค้นพบตลอดเวลาและมักมีราคาแพงกว่าเทคโนโลยีเดิมที่ใช้อยู่ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนของผู้สูงอายุมากขึ้น ส่งผลให้อุปกรณ์และความชุกของโรคเรื้อรังสูงขึ้นและต้องการทรัพยากรเพื่อการสาธารณสุขมากขึ้น

อย่างไรก็ตามการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์มักประกอบไปด้วยวิธีการทางเศรษฐศาสตร์และสถิติที่สลับซับซ้อนจึงยากแก่ผู้บริหารและบุคลากรทางการแพทย์ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ข้อมูลจะทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นหากขาดการตรวจสอบหรือแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญอาจทำให้ข้อมูลถูกนำไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นจากการไม่มีระบบฐานข้อมูลการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ในประเทศไทยก็ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการเข้าถึงข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในเวชปฏิบัติหรือระดับนโยบาย

ดังนั้นในต่างประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร อเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น จึงได้จัดทำฐานข้อมูลการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ขึ้นในแต่ละประเทศโดยมีวัตถุประสงค์ซึ่งแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดแต่มีวัตถุประสงค์โดยรวมเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์สำหรับผู้บริหาร บุคลากรทางการแพทย์และนักวิชาการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ มีการประเมินคุณภาพของการวิจัยเพื่อช่วยให้ผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลแต่มีความรู้จำกัดสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้อย่างถูกต้อง ประหยัดเวลาในการค้นคว้าและลดค่าใช้จ่ายในการค้นหาข้อมูล

ด้วยแนวคิดและเหตุผลดังกล่าวที่ผู้วิจัยจึงมีความต้องการสร้างระบบฐานข้อมูลการประเมินความคุ้มค่าทางการแพทย์สำหรับประเทศไทยเพื่อรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ไม่สามารถค้นคว้าได้จากระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่ทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย โดยฐานข้อมูลดังกล่าวจะช่วยประเมินคุณภาพของงานวิจัยเพื่อให้ผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลทราบข้อดี จุดอ่อนของงานวิจัยนั้นๆและนำไปใช้ได้เหมาะสม ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพของการวิจัยด้านนี้ในอนาคตให้ดียิ่งขึ้น ฐานข้อมูลที่จะสร้างขึ้นยังสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดช่องว่างขององค์ความรู้ทางการแพทย์ โดยใช้ตรวจสอบว่าการเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ผ่านมาศึกษาในเรื่องใด หัวข้อใด อาจช่วยให้นักวิจัยไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อน และผู้สนับสนุนการวิจัยทราบถึงช่องว่างขององค์ความรู้เพื่อจัดลำดับความสำคัญของการวิจัยในอนาคต

ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลที่จะสร้างขึ้นได้แก่ ผู้บริหารและผู้จัดการระบบสุขภาพในระดับชาติ เช่น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ผู้บริหารสถานพยาบาล เช่น ผู้อำนวยการโรงพยาบาล คณะกรรมการพิจารณาบัญชียาของโรงพยาบาล และแพทย์ผู้ให้บริการ นอกจากนี้ยังรวมถึงหน่วยงานผู้จัดสรรทุนวิจัย เช่น สภาวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัย และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ตลอดจนนักวิจัยและผู้สนใจที่ต้องการค้นคว้าข้อมูลทางด้านการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงฐานข้อมูลการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์สำหรับในประเทศไทย
2. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ผ่านมาและที่จะมีการศึกษาในอนาคต โดยมีการวิเคราะห์คุณภาพของงานวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลแต่มีความรู้ในด้านการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์จำกัด เป็นการกระตุ้นให้มีการใช้ประโยชน์ของงานวิจัยทั้งในระดับนโยบาย เวชปฏิบัติและวิจัย
3. เพื่อเป็นที่ปรึกษาสำหรับหน่วยงานผู้ให้ทุนวิจัยและนักวิจัย เพื่อใช้จัดลำดับความสำคัญของการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ ลดความซ้ำซ้อนของงานวิจัย รวมถึงเพิ่มศักยภาพในการนำงานวิจัยที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ต่อยอดงานวิจัยอื่นๆ
4. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลที่ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิตาม guideline ที่สร้างขึ้นอย่างเหมาะสมสำหรับงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารในประเทศไทย

3. ระยะเวลาการศึกษา

ใช้ระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ 8 มีนาคม 2550 – 7 มีนาคม 2553

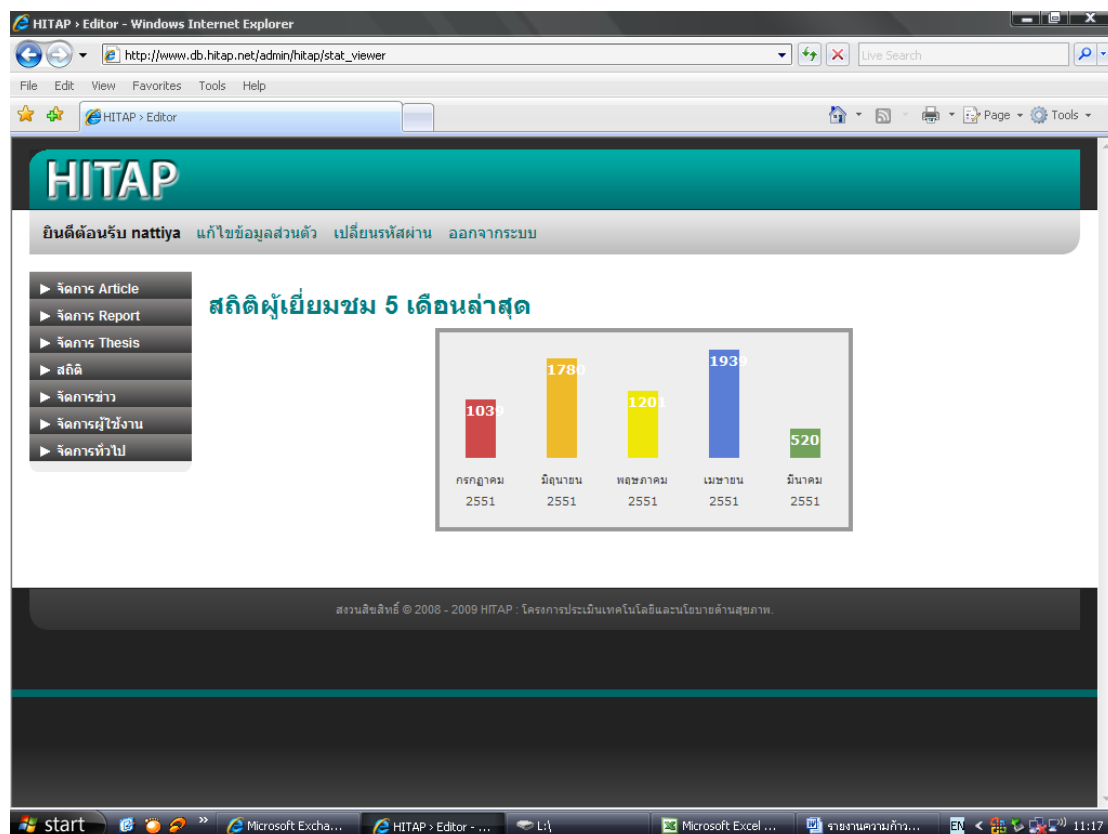
4. ความก้าวหน้าของกิจกรรมที่ได้ทำไปแล้ว

- 4.1 จัดทำคู่มือการทำงานบน website (เอกสารแนบ พร้อม CD)
- 4.2 รวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ วารสารวิชาการในประเทศ วารสารวิชาการต่างประเทศ วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัย ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- 4.3 ประเมินงานวิจัยประเภท Full economic evaluation ตามเกณฑ์การประเมินงานวิจัยฯ
- 4.4 บันทึกข้อมูลจากวรรณกรรมที่รวบรวมได้จากบทความวิชาการวารสารในประเทศไทย และวารสารต่างประเทศ วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัย ในฐานข้อมูลที่ <http://www.db.hitap.net> จำนวนรวม 400 เรื่อง โดยจำแนกตามเดือนที่บันทึกในฐานข้อมูลได้ดังนี้

- 4.4.1 เดือนมกราคม จำนวน 194 เรื่อง
- 4.4.2 เดือนกุมภาพันธ์ จำนวน 111 เรื่อง
- 4.4.3 เดือนมีนาคม จำนวน 21 เรื่อง
- 4.4.4 เดือนเมษายน จำนวน 6 เรื่อง
- 4.4.5 เดือนพฤษภาคม จำนวน 5 เรื่อง
- 4.4.6 เดือนมิถุนายน จำนวน 63 เรื่อง
- 4.5 ทำสื่อประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูล ดังนี้ ที่คั่นหนังสือ แผ่นพับ โปสเตอร์ สมุดรายนงาน สมุดฉีก
- 4.6 ประชาสัมพันธ์การใช้ฐานข้อมูลผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ ในงานประชุมวิชาการ เช่น การประชุมวิชาการ ISPOR Thailand ระหว่างวันที่ 11-12 พฤษภาคม 2551

5. การประเมินสถานการณ์โครงการ

ดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้ในข้อเสนอของโครงการ แต่มีการปรับวงเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับการยื่นแบบแสดงภาษี ปัจจุบันมีผู้ลงทะเบียนสมาชิกเพื่อใช้งานฐานข้อมูล จำนวน 70 คน โดยมีสถิติการเข้าใช้ฐานข้อมูล 4 เดือนล่าสุด ดังนี้



- เดือนมีนาคม 2551 จำนวน 520 ครั้ง
- เดือนเมษายน 2551 จำนวน 1939 ครั้ง
- เดือนพฤษภาคม 2551 จำนวน 1201 ครั้ง
- เดือนมิถุนายน 2551 จำนวน 1780 ครั้ง

6. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

- 6.1 Website ไม่สามารถใช้งานได้ชั่วคราว เนื่องจากปัญหาทางด้านเทคนิคทำให้ไม่สามารถทำงานบน Website ได้บางเวลา ต้องรอให้ผู้ดูแลฐานข้อมูลแก้ไข
- 6.2 มี Error จากโปรแกรมบันทึกข้อมูลสำหรับนักวิจัย ทำให้แก้ไขข้อมูลที่บันทึกไม่ได้ ต้องให้ผู้ดูแลฐานข้อมูลแก้ไข

7. แผนงาน/ กิจกรรม ที่จะดำเนินการในงวดต่อไป

- 7.1 สืบค้นข้อมูลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพิ่มเติมทั้งทาง Electronic base และ paper base
- 7.2 บันทึกข้อมูลที่สืบค้นได้เพิ่มเติมในฐานข้อมูล
- 7.3 ประเมินการใช้งานฐานข้อมูลระยะที่ 1
- 7.4 นำผลการประเมินการใช้งานข้อมูลมาปรับปรุงฐานข้อมูลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
- 7.5 ประเมินงานวิจัยด้าน Economic evaluation ตามเกณฑ์การประเมิน
- 7.6 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูลให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น

ภญ.ดร.ณัฐจิญา คำผล

คณะบุคคล Ganesh SAP Research Unit